

Yritysvastuuraportti 2023

Vaikuttava ja vastuullinen valtion kestävä kehityksen yhtiö

Kuva iStock

Ympäristömerkintä
Suomi

Sisällys

1. Vaikuttava ja vastuullinen valtion kestävän kehityksen yhtiö	<u>1</u>	4. Vastuullisuus ja vaikuttavuus	<u>18</u>
Sisällys	<u>2</u>	Hiilijalanjalan laskenta	<u>19</u>
Toimitusjohtajan terveiset	<u>4</u>	Motivan hiilijalanjalan 2019–2023	<u>21</u>
Organisaatio	<u>5</u>		
Motivan strategia	<u>6</u>		
2. Taloudellinen vastuu	<u>7</u>		
Taloudellinen asema ja tulos	<u>8</u>		
Avainluvut	<u>10</u>		
3. Motivoitunut ja sitoutunut henkilöstö	<u>11</u>		
Henkilöstö lukuina	<u>12</u>		
Aihetta juhlaan – 30 vuotta vaikuttavaa työtä	<u>13</u>		
Muutosten vuosi	<u>14</u>		
Merkityksellistä työtä	<u>15</u>		
Joustavat työjärjestelyt tukevat hyvinvointia	<u>16</u>		
Osaava ja oppimishaluinen henkilöstö	<u>17</u>		

Sisällys

5. Valtakunnallisesti vaikuttava	<u>22</u>	Rakennusten älykkyys mahdollistaa joustavan energiankäytön	<u>37</u>
Vaikuttavuusjohtamisen osaamiskeskus – tavoitteena suurin yhteiskunnallinen hyöty	<u>23</u>	Hyvästit öljylämmitykselle	<u>38</u>
Sitoumus2050 – kestävän kehityksen sitoumusten kotipesä	<u>24</u>	Rakentamisen muovit -verkkokoulutus täydentyi ja houkutteli uusia opiskelijoita	<u>39</u>
Vahvasti mukana energiatehokkuuteen liittyvien EU-direktiivien toimeenpanossa	<u>25</u>	Energiansäästöviikko jatkoi Astetta alemmas -kampanjan asialla	<u>40</u>
Askel askeleelta energiatehokkaammin: ETJ+	<u>26</u>	Liikkujan viikko innosti mukaan ennätysmäärän osallistujakuntia	<u>41</u>
Energiatehokkuussopimukseen liittyneet osallistuivat aktiivisesti säästötalkoisiin	<u>27</u>	6. Ympäristömerkintä Suomi Oy	<u>42</u>
Talotekniikan energiatehokkuus paremmaksi viestinnän ja neuvonnan avulla	<u>28</u>	Toimitusjohtajan terveiset	<u>43</u>
Karttapalvelu näyttää mihin aurinkosähkövoimaloita rakennetaan	<u>29</u>	Ympäristömerkintä Suomen strategia	<u>44</u>
Kiertotalous-Suomella vahva ote kiertotalouden kirittämisessä	<u>30</u>	Hiilijalanjalan laskenta	<u>45</u>
Teollisten symbioosien palvelu laajenee	<u>31</u>	Ympäristömerkintä Suomi Oy:n hiilijalanjalan 2019–2023	<u>46</u>
Pohjoismaista vähähiilisten kiertotaloushankintojen kehittämistä	<u>32</u>	7. Esimerkkejä vaikuttavista töistämme	<u>47</u>
Innovaatiohaaste toi uusia kiertotalousratkaisuja kaupungin käyttöön	<u>33</u>	EU tarttui viherpesuun – ympäristömerkit tunnustetaan tärkeinä luotettavan tiedon lähteinä	<u>48</u>
Tiedolla johtamisella kuntien ilmastotyölle vaikuttavuutta	<u>34</u>	Ympäristömerkkisitoumuksessa mukana yhteiskunnallisia toimijoita useilta toimialoilta	<u>49</u>
Kestävän kehityksen budjetointia juurrutettiin edelläkävijäkuntiin	<u>35</u>	Joutsenmerkki lanseerasi ensimmäisen pohjoismaisen kuluttajakampanjan	<u>50</u>
Kriteeripankki – vastuullisuuskriteereitä julkisiin hankintoihin	<u>36</u>		

Toimitusjohtajan terveiset

Vuosi 2023 oli haastava paitsi Motivan asiakkaille myös koko maailmalle. Ilmastotavoitteissa ollaan jäämässä reippaasti jälkeen 1,5 asteen tavoitteesta ja luonnon monimuotoisuus hupenee ilman lisätoimia. Suomen nettohiilinielu on pienentynyt merkittävästi. Resurssitehokkuuden ja kiertotalouden potentiaalia ei olla vielä kukaan valjastettu. Sota ja levottomuudet olivat läsnä koko vuoden.

Teot loivat myös toivoa, kun Dubaissa kyettiin sopimaan edes löyhästi fossiilisten polttoaineiden aikakauden loppumisesta. Myös työ YK:n biodiversiteettisopimuksen kanssa eteni. Kotimaassa uusi hallitus linjasi vaalien jälkeen, että Suomi nousee puhtaan energian ja ilmastokädenjäljen edelläkävijäksi.

Motiva tuki valtion kestävän kehityksen yhtiönä asiakkaita heidän matkallaan kohti kestävämpää yhteiskuntaa. Meillä työskenteli vuoden 2023 aikana enemmän kestävän kehityksen asiantuntijoita kuin koskaan aiemmin. Saimme olla mukana edistämässä energiamurrosta muun muassa energiatehokkuussopimustoiminnan, energianeuvonnan ja kestävien julkisten hankintojen palveluilla. Materiaalitehokkuuden ja kiertotalouden sekä kaupunkien ilmastojohtamisen tuki veivät osaltaan muutosta eteenpäin. Teimme mielenkiintoista työtä vaikuttavuusjohtamisen ja kokeilujen parissa.

Aloitin Motivassa vappuna. Motivalaisten asiantuntemuksen syvyys ja vahva sitoutuminen kestävän kehityksen edistämiseen yllättivät minut. Motiva on luotettava kumppani sekä valtionhallinnolle toimenpiteiden käytäntöön viemisessä että kunnille, yrityksille, toimialaliitoille, järjestöille ja muille organisaatioille. Erityisesti silloin, kun vaaditaan osaamista kestävyysmurroksesta, vahvoja elinkeinoelämän ja kuntien verkostoja sekä kokemusta käyttäjä- ja kohderyhmälähtöisestä kehittämisestä, neuvonnasta ja viestinnästä. Motivalaiset tekevät työtä suurella sydämellä, mistä iso kiitos koko henkilöstölle.

Eduskuntavaalien myötä uusi hallitusohjelma muodosti epäjatkuvuuskohdan, kun valtionhallinto arvioi seuraavan neljän vuoden painopistealueita ja käytettävissä olevia resursseja. Varauduimme tähän uudistamalla organisaatiota ja johtamista voidaksemme vastata entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

30-vuotisjuhla toi yhteen uudet ja aikaisemmat motivalaiset. Muisteloissa korostui kestävän kehityksen historialliset vaiheet. Esiin nousi syvä luottamus siihen, että Motivan missio nopeuttaa siirtymistä kestäväan yhteiskuntaan ja elämäntapaan, on ajankohtaisempi kuin koskaan aiemmin.

Elina Moisio
Toimitusjohtaja

Kuva Nelli Kivinen

Motiva Oy

Toimitusjohtaja
Elina Moisio 2.5.2023 alkaen
Vesa Silfver 22.3.2023 asti

Toiminta alkoi vuonna 1993
Energiansäästön
palvelukeskuksena

Osakeyhtiöksi 1.11.2000
Omistaja Suomen valtio (100 %)

Motiva Services Oy

Osakeyhtiöksi 12.12.2008

Omistaja Motiva Oy
(100 %)

Ympäristömerkintä Suomi Oy

Toimitusjohtaja
Riikka Holopainen

Osakeyhtiöksi 30.6.2018

Omistaja Motiva Oy
(100 %)

Motiva on valtion kestävän kehityksen yhtiö

Nopeutamme siirtymistä kestäväan yhteiskuntaan ja elämäntapaan.

Motiva on vaikuttava ja puolueeton kestäväan kehityksen verkostojen rakentaja ja johtaja. Yhdistämme julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat kehittämään ja toteuttamaan uusia skaalautuvia ratkaisuja.

Ajankohtaisimmat trendit jotka vaikuttavat kestäväan kehitykseen:

Ilmastonmuutos ja resurssien riittävyys

Vähähiilisyys ja sektori-integraatio

Teknologiamurros ja digitalisaatio

Kuluttajakäyttäytymisen muutos

Kaupungistuminen

Motivalaisen arvot

Olen avoin | Haen yhteistyötä | Olen vastuullinen
Pidän lupaukseni | Toimin vaikuttavasti

Toimintamallit tukevat työn sujuvuutta ja tuloksellisuutta.
Työyhteisö voi hyvin ja mahdollistaa tasapainoisen työelämän.

Yhteistyökumppanimme ja asiakkaamme

Tarjoamme julkishallinnolle, yrityksille, kunnille ja kuluttajille tietoa, ratkaisuja ja palveluja, tukena työssä kohti resurssitehokkaita, vaikuttavia ja kestäviä valintoja.

Vahvuusalueemme:

Energiamurroksen ja sähköistymisen edistäminen

Kiertotalouden toimintamallien ja markkinoiden kehittäminen

Ratkaisumme isojen muutosten läpivientiin:

Kestäväan kehityksen systeemi-muutoksen kirittäminen

Vaikuttavuuden johtamisen toimintamallien jalkauttaminen

Vapaaehtoisten energia-tehokkuussopimusten toimeenpanon tuki

Kuluttajien neuvonta ja vaikuttava informaatio-ohjaus

2. Taloudellinen vastuu

Kuva iStock

Taloudellinen asema ja tulos

Vuonna 2023 Motiva-konsernin liikevaihto jatkoi vahvaa kasvuaan jo kolmatta vuotta peräkkäin. Liikevaihto kasvoi 9,5 % edellisvuoden liikevaihdosta, kaikkien konserniyhtiöiden kasvattaessa toimintansa volyyymiä. Konsernin kannattavuuden kasvu sen sijaan taittui kahden kasvuvuoden jälkeen, mutta säilyi edelleen tyydyttävällä tasolla. Liikevoittoprosentti oli 6,0 %. Konsernin yhtiöistä kannattavuus kehittyi positiivisesti ainoastaan Motiva Services Oy:ssä.

Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat pysyneet hyvällä tasolla.

Konsernin taloudellisen vastuun kasvu ja kehittyminen näkyvät edelleen kasvavina rahavirtoina eri sidosryhmille – henkilöstölle palkkoina, yhteiskunnalle verojen maksuna ja omistajalle suurempina osinkoina. Asiakkaille olemme tuottaneet enemmän palveluita ja vastaavasti ostaneet kasvavan liiketoiminnan tarpeisiin ratkaisuja ja työtä yhteistyökumppaneilta.

Tärkeimmät taloudellista asemaa ja tulosta sekä taloudellista vastuuta ilmentävät tunnusluvut on koottu seuraaville sivuille.

Taloudellinen asema ja tulos

Konsernin taloudelliset rahavirrat sidosryhmille

	2021	2022	2023
Asiakkaat			
Liikevaihto	7757	9264	10141
Liiketoiminnan muut tuotot	461	518	591
Tavaroiden ja palveluiden toimittajat			
Materiaalit ja palvelut	916	1727	1577
Liiketoiminnan muut kulut	1440	1562	1915
Henkilöstö			
Palkat ja palkkiot	4273	4726	5505
Eläkekulut	700	796	915
Henkilösivukulut	114	128	164
Yhteensä	5087	5650	6584
Julkinen sektori			
Välittömät verot (tuloverot)	137	154	124
Osingot osakkeemistajalle	330	365	400
Nettorahoituskulut	8	8	-3
Investoinnit	7	62	0
Konsernin oman toiminnan kehittämiseen jääneet varat	591	616	490

Konsernin verot

	2021	2022	2023
Maksettavat verot			
Yhteisöverot	137	154	124
Kerätyt verot			
Arvonlisäverot (netto)	1262	1466	1636
Ennakonpidätykset	1113	1208	1423
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	63	61	82
Kerätyt verot yhteensä	2438	2735	3141
Maksettavat ja kerätyt verot yhteensä	2575	2889	3265

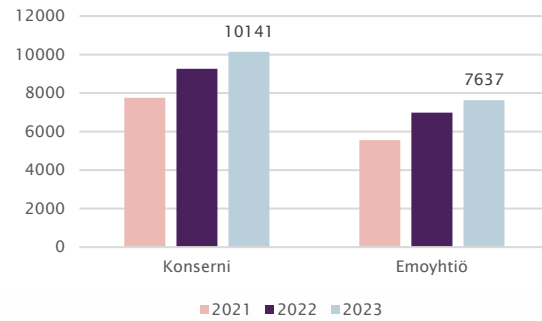
Konsernin talouden avainluvut

	2021	2022	2023
Liikevaihto	7757	9264	10141
Liikevoitto	735	778	611
Liikevoitto-%	9,5 %	8,4 %	6,0 %
Tilikauden voitto	591	616	490
Oman pääoman tuotto-% (ROE-%)	21,8 %	20,8 %	15,6 %
Omavaraisuusaste-%	58,9 %	53,6 %	58,5 %

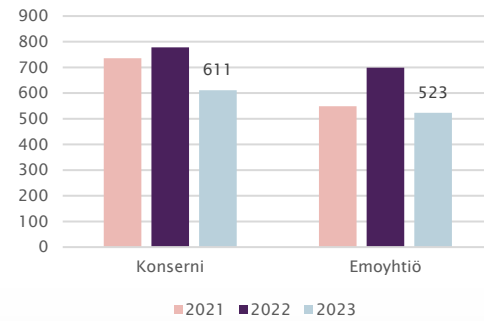

Avainluvut

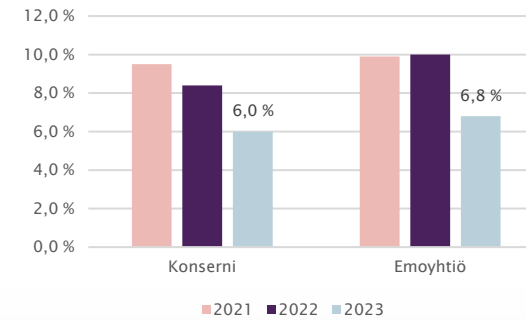
Liikevaihdon kehitys

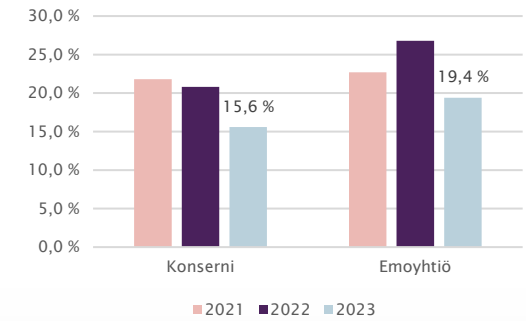
Liikevoiton kehitys

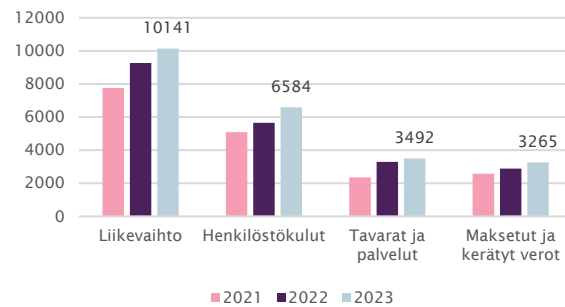
Liikevoitto-%

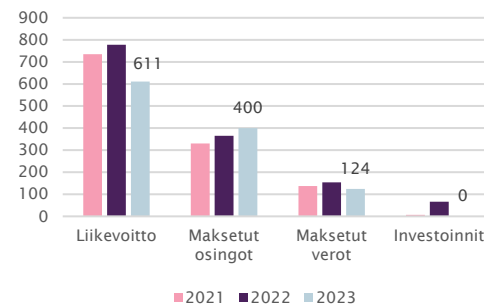
Oman pääoman tuotto %

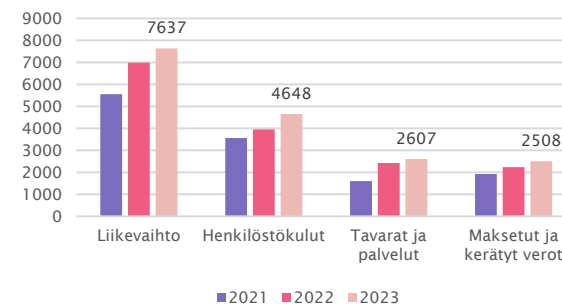
Taloudelliset rahavirrat 1, konserni

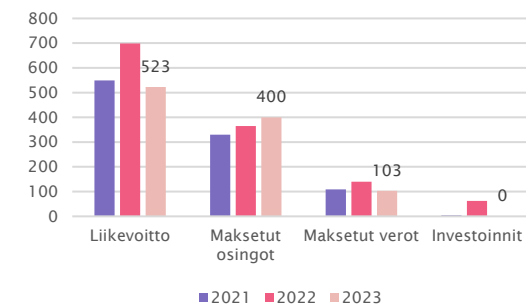
Taloudelliset rahavirrat 2, konserni

Taloudelliset rahavirrat 1, emoyhtiö

Taloudelliset rahavirrat 2, emoyhtiö

3. Motivoitunut ja sitoutunut henkilöstö

Kuva Nelli Kivinen

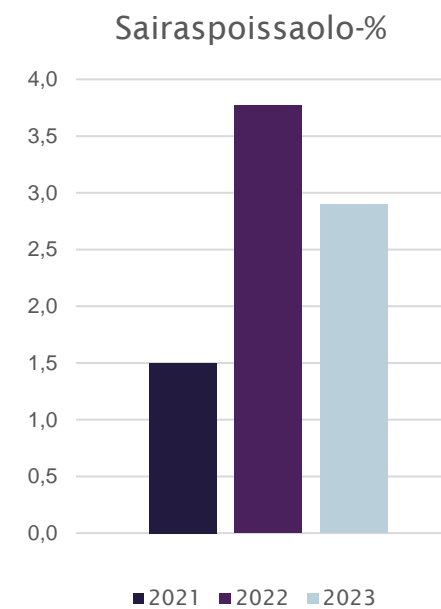
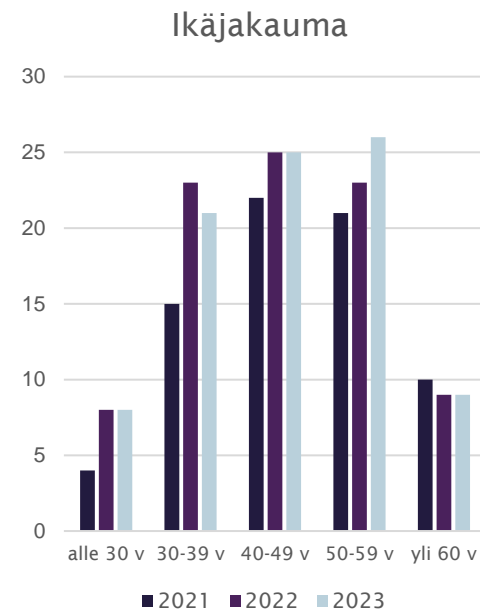
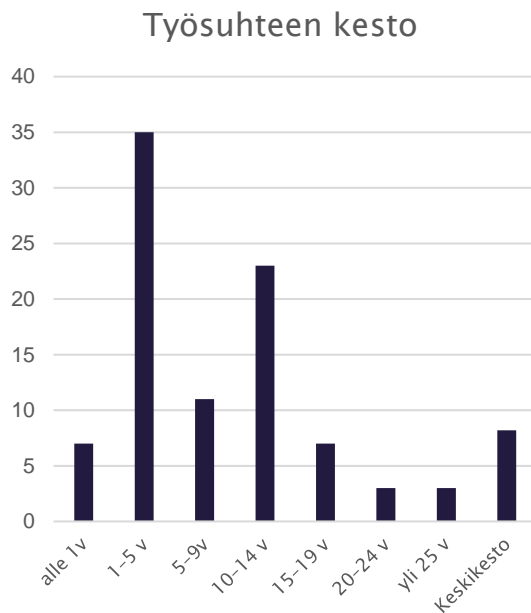
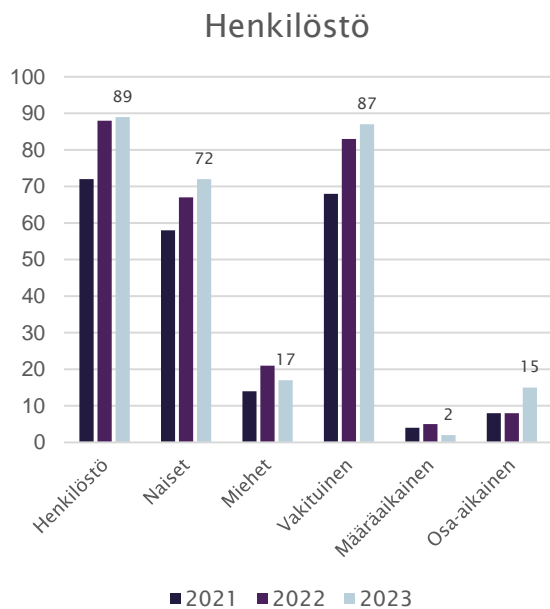
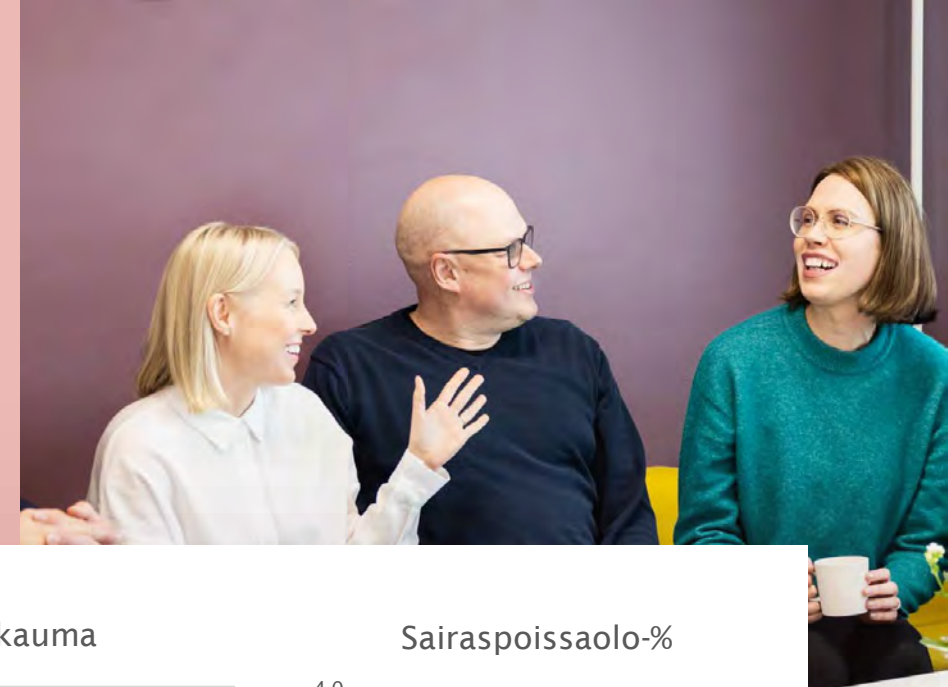

Henkilöstö lukuina

Vuoden lopussa Motiva-konsernissa työskenteli yhteensä 89 asiantuntijaa, joista 68 Motivassa ja 21 Ympäristömerkinnässä. Raportointivuonna henkilöstömäärä pysyi lähes samana, toisin kuin edellisenä vuonna, jolloin konsernissa aloitti 20 uutta työntekijää. Vaihtuvuus vuonna 2023 oli 7,9 %.

Henkilöstöstä naisia oli 81 % ja miehiä 19 %. Keski-ikäemme oli 45,6 vuotta. Työsuhteista kaksi (2 %) oli määräaikaista ja osa-aikaisia. Lisäksi 12 henkilöä tekee eri syistä lyhennettyä työaika.

Työsuhteiden keskipituus vuoden lopussa oli yli 8 vuotta, pisin työsuhde 30 vuotta ja tuorein yhden kuukauden. Uusia työntekijöitä aloitti 7 henkilöä ja työnsä konsernissa lopetti 7 henkilöä, joista 1 siirtyi eläkkeelle.

Aihetta juhlaan – 30 vuotta vaikuttavaa työtä

Motiva juhli viime vuonna 30-vuotisjuhlavuottaan. Toukokuussa järjestettiin henkilöstölle ja aiemmin Motivassa työskennelleille yhteinen juhlatilaisuus. Ilksemme tilaisuuteen osallistui koko Motivan aloitusviisikko eli ensimmäiset viisi työntekijää 30 vuoden takaa.

Aloitusviisikko: Kirsti Kärkkäinen, Seppo Silvonon, Heikki Härkönen, Pirjo Jakobsson ja Heikki Väisänen.

Muutosten vuosi

Keväällä 2023 aloitti Motiva Oy:n viides toimitusjohtaja Elina Moisio työnsä. Syksyn ajaksi kaksi liiketoiminta-aluetta organisoitiin uudelleen samalla kun valmisteltiin uutta organisaatiota. Uudet tiimit aloittivat toimintansa vuoden 2024 alussa.

Konsernin HR-toimintoa vahvistettiin, kun joulukuun alussa HR-johtajana aloitti Anna Kilpi.

”On hienoa päästä työskentelemään yritykseen, jossa aktiivisesti edistetään kestäväää kehitystä joka päivä. Motivalla on mahdollisuus vaikuttaa todella monen toimijan ratkaisuihin yrityksistä ja julkisen sektorin organisaatioista kuluttajakenttään.”

Vuoden lopussa kaikki konserniyhtiöt toimivat samoissa toimitiloissa Pohjoisella Rautatiekadulla, kun Ympäristömerkinnän henkilöstö muutti sinne. Tiloihin laadittiin muutossuunnitelma, jolla tilat saadaan mahdollisimman hyvin palvelemaan koko henkilöstön hybridityötä ja erilaisia työn tekemisen tapoja. Pyrimme hyödyntämään läsnä- ja etätyön parhaat puolet.

Kuva Nelli Kivinen

Merkityksellistä työtä

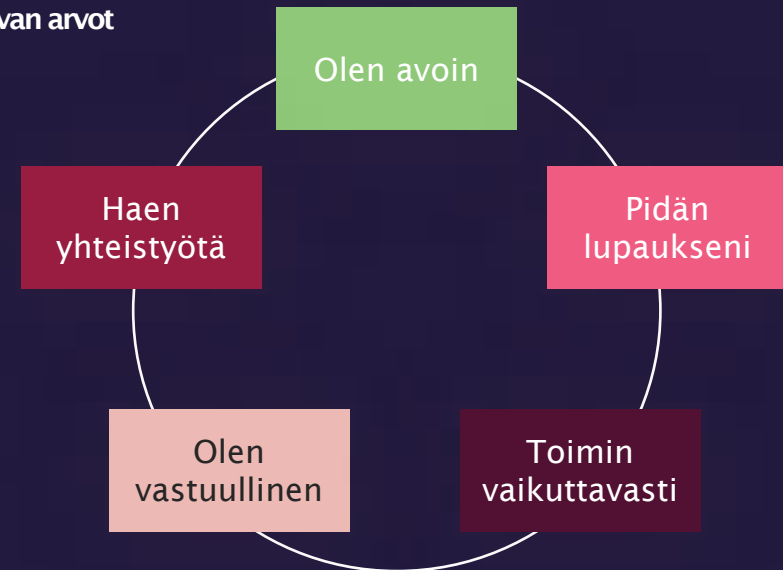
Motivassa tehdään merkityksellistä ja mielenkiintoista työtä, jota arvostetaan. Vuosittain tehtävässä henkilöstötutkimuksessa lähijohtaminen ja esihenkilötyö saavat erinomaista palautetta ja niiden arviot ovat selvästi asiantuntijanormin yläpuolella. Hybridityön mahdollisuutta tehdä töitä joustavasti paikasta riippumatta pidetään arvokkaana. Henkilöstöeduista etenkin työsuhdematkalippua kiitellään ja työtiloja pidetään viihtyisinä.

Kriittistä palautetta saimme viime vuonna sekä tehtyjen organisaatiomuutosten että muiden muutosten toteutuksesta, joihin toivottiin laajempaa henkilöstön osallistamista. Motivalaiset kaipaavat myös parempaa mahdollisuutta ammatilliseen kehittymiseen sekä Motivan suunnan ja vision selkeyttämistä. Henkilöstötutkimuksen tulosten perusteella tehtävistä kehittämistoimenpiteistä keskustellaan alkuvuonna koko henkilöstön voimin.

Kuva: Nelli Kivinen

Motivan arvot

Joustavat työjärjestelyt tukevat hyvinvointia

Motivassa on käytössä erilaisia joustavia työjärjestelyjä, joilla tuemme henkilöstön hyvinvointia. Eri elämäntilanteisiin ja työn ja perheen yhteensovittamiseen pyrimme löytämään parhaat mahdolliset ratkaisut, joita ovat esimerkiksi liukuva työaika, etätö, osa-aikaisuus, joustavat lomamahdollisuudet ja perhevapaat. Sairaalle lapselle on myös mahdollista hankkia hoitaja kotiin.

Henkilöstöetuina tarjotut työsuhdepolkupyörä ja liikunta-, hieronta- ja kulttuurietu tukevat henkilöstön hyvinvointia.

Esihenkilöt käyvät kuukausittaisten ajankohtaisvarttien lisäksi tavoite- ja kehityskeskustelut työntekijöiden kanssa kolme kertaa vuodessa. Niissä käydään läpi, miten vuoden tavoitteissa edetään ja keskustellaan muun muassa työssäjaksamisesta.

Työhyvinvointipäivä vietettiin vuonna 2023 Tuusulanjärven kulttuurimaisemissa. Henkilöstökerho järjesti vuoden aikana liikunnallisia tapahtumia ja mukavaa yhdessä tekemistä.

Osaava ja oppimishaluinen henkilöstö

Asiantuntijoidemme työ on paljolti tiedon keräämistä, muokkaamista ja sen jakamista eri tavoin. Työn luonteen myötä Motivalla viihtyvät uteliaat ja oppimishaluiset tekijät, joiden osaaminen karttuu luontevasti projektityön ohessa. Motivalainen voi joustavasti käyttää viikoittain sovitun määrän aikaa mielenkiintoisiin koulutuksiin oman kiinnostuksen mukaan. Aika on tarkoitettu oman toimialan seurantaan, ajankohtaisiin webinaareihin ja uusiin tutkimustuloksiin tutustumiseen.

Järjestämme vuosittain Motiva-Akatemioita, joissa käsitellään niin ulkoisten kuin sisäistenkin asiantuntijoiden johdolla kiinnostavia ja ajankohtaisia aiheita. Viime vuonna Akatemioita pidettiin yhteensä 8, joista yhdessä oli alustajana Motivan ulkopuolinen asiantuntija.

Asiantuntijoidemme viestintätaitojen kehittämiseksi saimme koulutusta selkeiden, ymmärrettävien ja kieliasultaan viimeisteltyjen tekstien tuottamiseksi. Lisäksi uudelleenorganisoinnin myötä uudet esihenkilöasemassa aloittaneet kävivät parityönohjauksessa, jossa he keskustelivat yhdessä ratkaisukeskeisen valmentajan kanssa esihenkilöroolin tuomista tehtävistä.

Kuva Neili Kvänen

4. Vastuullisuus ja vaikuttavuus

Hiilijalanjäljen laskenta

Laskennassa on käytetty järjestöille tarkoitettua hiilijalanjälkilaskuria, joka on kehitetty Helsingin yliopiston metsätieteiden laitoksen toteuttamassa ja Sitran rahoittamassa Hiilifiksu järjestö-hankkeessa.

Laskenta on toteutettu vuosille 2019–2023.

Osa tiedoista (muun muassa energiankulutus) on saatu suoraan, osa (esimerkiksi jätteiden määrä) on jouduttu arvioimaan ja osa (esimerkiksi tapahtumissa käytetyt tilat) on jätetty pois tiedon vaikean saatavuuden takia.

Laskenta on tehty erikseen Motiva Oy:lle ja Ympäristömerkintä Suomi Oy:lle.

On huomioitavaa, että Motivan ja Ympäristömerkinnän oman toiminnan hiilijalanjälki ei ole merkittävä.

Työmme kädenjäljellä on merkittävämpää vaikutusta yhteiskunnan tasolla. Esimerkkejä töistämme on tämän osion jälkeen kohdassa 5. Valtakunnallisesti vaikuttava ja 7. Esimerkkejä vaikuttavista töistämme.

Kuva iStock

Hiilijalanjäljen laskenta

Korona-viruksen vaikutus on vähentynyt vuosina 2022 ja 2023 verrattuna kahteen edelliseen vuoteen. Työasiamatkustamisen ja läsnäolotilaisuuksien määrät sekä henkilöstön määrä toimistolla ovat pikkuhiljaa kasvaneet.

Vuoden 2023 hiilijalanjätkilaskennassa päivitettiin aikaisemmin käytettyjä matkustamisen ja hankintojen päästökertoimia. Tästä syystä tiedot eivät ole aivan vertailukelpoisia edelliseen vuoteen verrattuna.

Matkustamisen päästöt ovat pienentyneet vuoteen 2022 verrattuna vaikka esimerkiksi lentokilometrejä oli vuonna 2023 enemmän kuin 2022. Myös hankintojen päästöt ja määrät ovat pienentyneet vuoteen 2022 verrattuna.

Kokonaispäästöt ovat vuonna 2023 16 % pienemmät kuin vuonna 2022 ja työntekijää kohden lasketut päästöt taas 21 % pienemmät. Kun verrataan vertailujakson alkuun, vuoteen 2019, ovat kokonaispäästöt vuonna 2023 31 % pienemmät ja työntekijää kohden lasketut päästöt 59 % pienemmät.

Kuva iStock

Motivan hiilijalanjälki

Hiilijalanjälkemme vuosittain vuosina 2019–2023

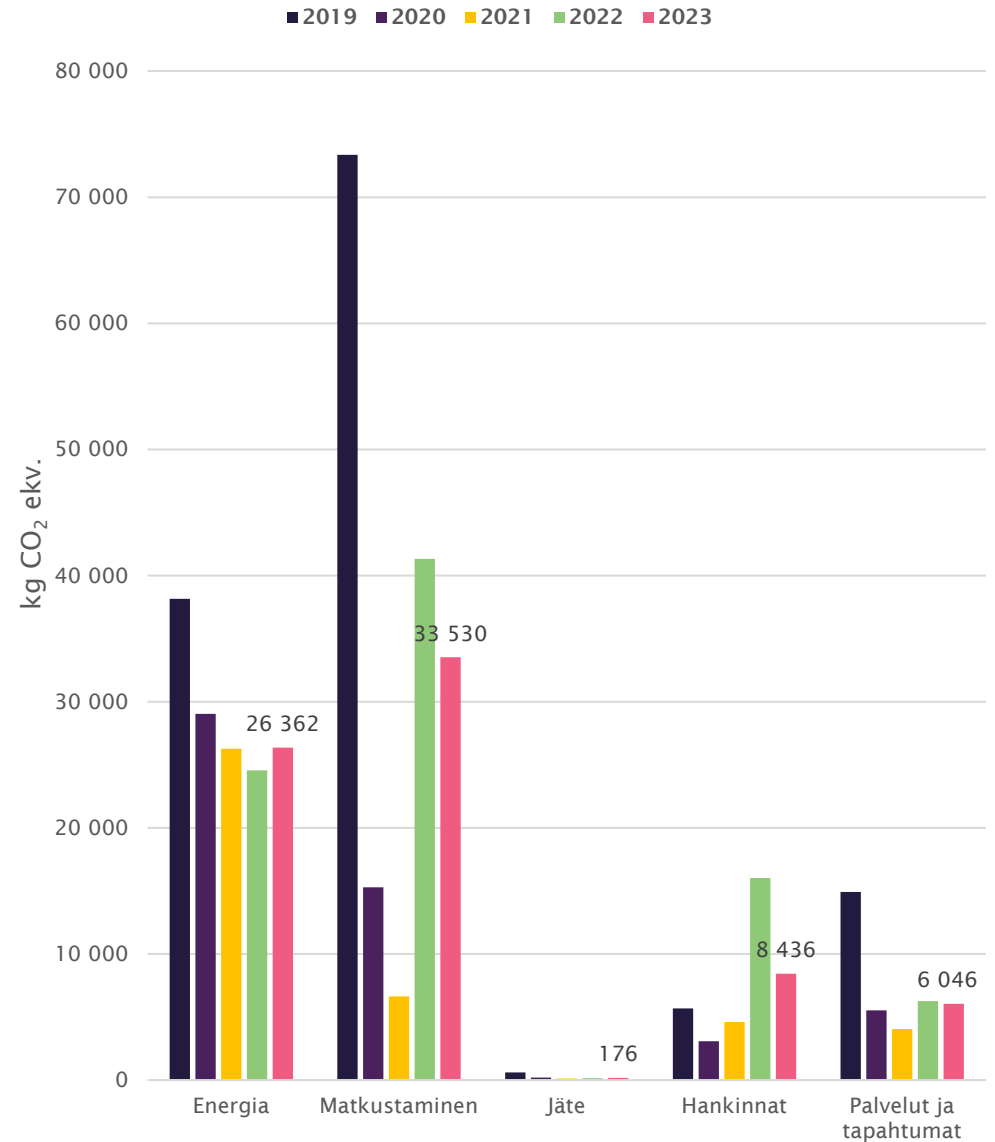
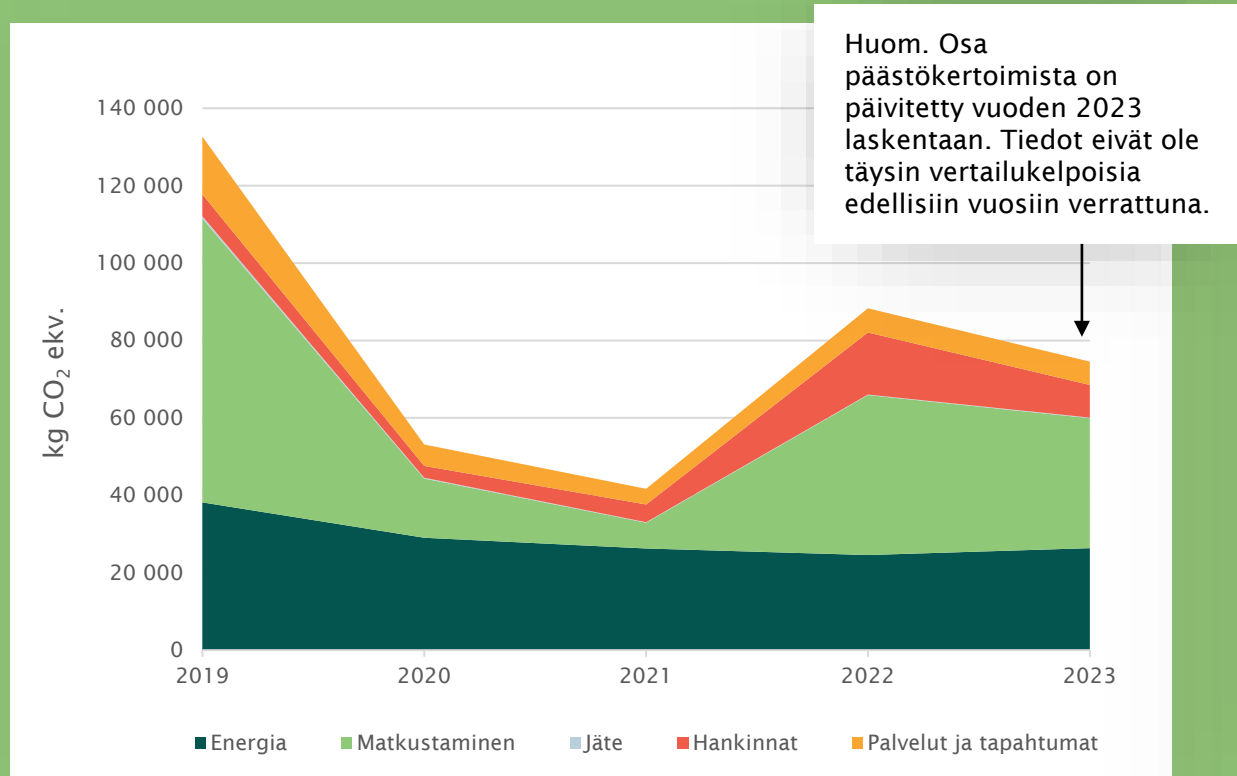
2019: 132 724 kg CO₂ ekv. – Per henkilö: 2 765 kg CO₂ ekv. (48 kpl)

2020: 53 137 kg CO₂ ekv. – Per henkilö: 1 022 kg CO₂ ekv. (52 kpl)

2021: 41 668 kg CO₂ ekv. – Per henkilö: 801 kg CO₂ ekv. (52 kpl)

2022: 88 317 kg CO₂ ekv. – Per henkilö: 1 424 kg CO₂ ekv. (62 kpl)

2023: 74 550 kg CO₂ ekv. – Per henkilö: 1 130 kg CO₂ ekv. (66 kpl)

5. Valtakunnallisesti vaikuttava

Seuraavilla sivuilla esittelemme lyhyesti yhdessä asiakkaidemme kanssa toteutettujen vaikuttavien töiden tuloksia.

Valtion kestävän kehityksen yhtiönä kaiken toimintamme tarkoitus on nopeuttaa siirtymistä kestäväan yhteiskuntaan ja elämäntapaan.

Kuva iStock

Vaikuttavuusjohtamisen osaamiskeskus – tavoitteena suurin yhteiskunnallinen hyöty

Mitä?

Vaikuttavuusperusteisen toiminnan lisääminen julkishallinnossa

Vaikuttavuusjohtamisen osaamiskeskus on jatkanut Sitrassa ja työ- ja elinkeinoministeriössä tehtyä työtä vaikuttavuusperusteisen rahoittamisen mahdollistamiseksi.

Toiminta siirtyi Motivaan vuonna 2022 ja on jatkunut vuonna 2023 työ- ja elinkeinoministeriön rahoituksella.

Miksi?

Monimutkaiset ja kalliit ongelmat, kuten ympäristövaikutukset ja kansansairauksia ehkäisevä toiminta, vaativat uusia perinteiset hallintorajat ylittäviä ratkaisuja.

Vaikuttavuusperusteisuus mahdollistaa asetettujen tavoitteiden systemaattisen seurannan. Se auttaa kohdentamaan julkisen sektorin resurssit tehokkaasti ja kustannusvaikuttavasti sekä helpottaa hyväksi havaittujen toimenpiteiden skaalaamista. Vaikuttavuusperusteisuus lisää ohjelmien läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta.

Miten?

Eteneminen konkreettisten pilottihankkeiden kautta

Osaamiskeskuksen toiminnan painopisteinä olivat tiedolla johtamisen käytäntöjen sekä innovatiivisten rahoitusmuotojen kehittäminen hyödyntäen konkreettisia pilotteja ja hankkeita.

Toiminnan yhtenä osa-alueena oli vaikuttavuuden johtamisen prosessin kehittäminen, kuvaaminen ja levittäminen. Lisäksi tarkasteltiin vaikuttavuuden johtamisen ekosysteemiä, johon kuuluvat julkisen sektorin toimijat, kuten valtionhallinto, kunnat, hyvinvointialueet, palveluntuottajat ja palvelunkäyttäjät.

Ekosysteemin kehittämisessä otettiin huomioon myös kansainvälinen kenttä.

10

vaikuttavuusperusteista pilottihanketta.

10
miljoonaa
euroa

Tavoitteena lisätä vaikuttavuusperusteisen rahoituksen määrää.

Kuva iStock

Lue lisää

www.motiva.fi/vaikuttavuusjohtaminen

Mahdollistaja

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sitoumus2050 – kestävän kehityksen sitoumusten kotipesä

Mitä?

Kestävän kehityksen sitoumukset Sitoumus2050-verkkopalvelussa

Sitoumustyö tuo yritykset, kansalaisyhteiskunnan toimijat ja julkisen sektorin yhteen asettamaan tavoitteita ja raportoimaan niistä. Sitoumuksen takana on Suomen kestävän kehityksen toimikunta. Idea on yksinkertainen – konkreettisia tekoja ja mitattavia tuloksia jaettuna avoimesti kaikille inspiraatioksi.

Miksi?

Vapaaehtoisuuteen perustuvaa kestävyystyötä

Kestävän kehityksen sitoumukset ovat esimerkki Suomen tavasta toteuttaa kestävä kehitys ja Agenda2030-tavoitteita käytännössä. Se on ilmainen ja vapaaehtoinen työkalu organisaatioiden kestävyystyöhön. Palvelun sateenvarjon alle kuuluu joukko erilaisia sitoumuksia eri hallinnonaloilta: toimeenpano-, ravitsemus-, ympäristömerkki- ja materiaalitehokkuussitoumukset sekä green deal-sopimukset.

Miten?

Motiva on sitoumusperheen yhdistäjä

Vastaamme kestävän kehityksen sitoumusten kansallisesta koordinoinnista ja verkkopalvelun käyttäjätuesta. Koordinoimme eri sitoumustyyppien yhteistyöryhmää ja viestimme palvelun vaikuttavuudesta.

3 108

Kestävän kehityksen sitoumusten määrä.

97 %

mielestä sitoumus edistää kestävän kehityksen toteutumista omassa toiminnassa (VNTEAS 2017).

Lue lisää

sitoumus2050.fi

Mahdollistaja

Valtioneuvoston kanslia

Vahvasti mukana energiatehokkuuteen liittyvien EU-direktiivien toimeenpanossa

Mitä?

Motiva vahvasti mukana yhteistyössä direktiivien kansallisessa toimeenpanossa

EU:n energiatehokkuus- (EED) ja rakennusten energiatehokkuus (EPBD) -direktiivien toimeenpanoa tuetaan jäsenvaltioiden välisissä Euroopan komission rahoittamissa Concerted Action (CA) -hankkeissa. Niissä jaetaan tietoa ja kokemuksia siitä, miten toimeenpano on eri maissa toteutettu. Motiva on jo 2000-luvun alusta asti ollut hankkeissa vahvasti mukana eri rooleissa ja tukemassa samalla valtionhallintoa kansallisessa toimeenpanossa.

Miksi?

Yhteistyö direktiivien toimeenpanossa kansallisesti ja EU-tasolla tärkeää

Concerted Action -hankkeiden kautta Suomeen kertyy hyvää vertailutietoa direktiivien toimeenpanosta, ja kokouksissa on mahdollisuus avoimeen keskusteluun muiden jäsenvaltioiden asiantuntijoiden sekä EU:n edustajien kanssa. Hyvät kontaktit ja sujuva keskusteluyhteys helpottavat tarvittavan tiedon löytymistä sekä vaikuttamismahdollisuuksia ja avaavat mahdollisuuksia kehittää kansallista toimeenpanoa.

Miten?

Hyviä käytäntöjä ja kokemuksia direktiivien toimeenpanosta

Tapahtumissa esitellään hyviä käytäntöjä, kokemuksia ja tutkimustuloksia direktiivien toimeenpanoa tukevista aiheista sekä keskustellaan niiden käytännön toimeenpanosta. Kokemukset muista jäsenvaltioista ja keskustelut toimeenpanosta eri maissa vastaavien asiantuntijoiden kanssa tuovat mahdollisuuksia löytää uusia ajatuksia energiatehokkuutta koskevien direktiivien toimeenpanoon myös Suomessa. Motiva on mukana Concerted Action -hankkeissa joidenkin aihealueiden ja tapahtumien vastuullisena vetäjänä ja osallistujana mutta myös esittelemässä suomalaista tapaa toimia sekä meillä kehitettyjä toimintamalleja: näin vahvistamme myös hyvää Suomi-kuvaa.

27

EU:n jäsenmaata ja Norja mukana Concerted Action -hankkeissa.

n. 700

osallistujaa eri tilaisuuksissa jäsenmaista ja Euroopan ulkopuolelta (2023).

Lue lisää

www.ca-eed.eu

www.epbd-ca.eu

Mahdollistaja

Euroopan komissio

Energiavirasto

Ympäristöministeriö

Askel askeleelta energiatehokkaammin: ETJ+

Mitä?

Energiatehokkuuden johtamisen hankkeessa ETJ+-järjestelmän käyttöönottoa ja kehitystä vauhditettiin eri toimialojen yritysten kanssa.

Mukaan lähteneitä olivat Helsinki Shipyard, Koskisen, Niiralan Kulma, Valio, Vantaan Energia, VSV-Energia, LähiTapiola, Neve, Forchem, IKEA ja Tibnor. Lisäksi hankkeessa oli mukana järjestelmää jo pidempään käyttäneitä yrityksiä, jotka olivat PVO, Telia, ABB sekä asiantuntijayritys Kiwa Inspecta. Motiva koordinoi hanketta, sparrasi yrityksiä ja viesti aiheesta sekä koosti yrityksille itsearviointin sekä käytännön ohjeet.

Miksi?

Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ on työkalu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen.

ETJ+ sisältää ISO 50001 -standardin mukaiset vaatimukset energiakatselmuksista. ETJ+ tuo systemaattisuutta yritysten energiatehokkuustyöhön. Ydinajatuksena on varmistaa organisaation tehokas energiankäyttö. ETJ+ sopii kaikenkokoisille yrityksille ja organisaatioille.

Miten?

Hankkeessa vauhditettiin ETJ+-järjestelmän käyttöönottoa ja kehitystä yhteisten tapaamisten ja energiatehokkuuden itsearviointin kautta.

Yrityksillä oli koko hankkeen ajan apuna luotain-työkalu, jolla pystyttiin arvioimaan ETJ+:n toimintaa. Lisäksi hankkeessa laadittiin käytännön ohjeet ETJ+:n käyttöönoton ja kehittämisen tueksi.

11

yritysosallistujaa eri toimialoilta.

85

kuulijaa päätöstilaisuudessa.

Lue lisää

[ETJ+-verkkosivulle](#)

Mahdollistaja

Energiavirasto

Energiatehokkuussopimukseen liittyneet osallistuivat aktiivisesti säästötalkoisiin

Mitä?

Mukana noin 60 % Suomen energiankäytöstä

Sopimusten tavoitteisiin oli vuoden 2023 lopussa sitoutunut yli 150 kuntaa ja lähes 780 yritystä ja niiden 7 700 toimipaikkaa.

Vuosina 2017–2022 sopimukseen liittyneet ovat tehneet lähes 25 000 toimenpidettä, joiden ansiosta vuotuinen energiankäyttö on tehostunut kaikkiaan kuuden vuoden aikana yhteensä lähes 12,5 terawattituntia.

Miksi?

Tiukassa paikassa ennätysmäärä säästötoimia

Yritykset ja kunnat raportoivat vuonna 2023 tehneensä uusia, energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä haasteellisena energiavuonna 2022 lähes 5 400 kappaletta.

Ennätyksellinen määrä toimia tehosti tiukassa paikassa vuotuista energiankäyttöä yli kaksi terawattituntia.

Miten?

Säästää yli kaksi terawattituntia vuodessa.

Motiva tukee monin tavoin liittyneitä sopimuksen toimeenpanossa, viestii sekä seuraa sopimusten vaikutuksia.

Vuonna 2022 tehdyistä toimista noin 45 prosenttia oli käyttötekniisiä toimenpiteitä, kuten säätö- ja käyttöaikamuutoksia. Niiden osuus oli yli kaksinkertainen aiempiin vuosiin verrattuna. Tehdyt energiatehokkuustoimet auttoivat torjumaan mahdollista tehopulaa haastavassa tilanteessa.

2 TWh

Sopimukseen liittyneet toteuttivat vuonna 2022 yhteensä lähes 5 400 energiansäästötoimenpidettä, jotka tehostivat vuotuista energiankäyttöä yli kaksi terawattituntia.

Yli
2 000

Motiva järjesti vuonna 2023 yli 20 sopimustoimintaan liittyvää tapahtumaa, joihin osallistui vuoden aikana yhteensä 2 050 ammattilaista.

Lue lisää

[Energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi](https://www.motiva.fi/energiatehokkuussopimukset2017-2025)

Mahdollistaja

Energiavirasto

Talotekniikan energiatehokkuus paremmaksi viestinnän ja neuvonnan avulla

Mitä?

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin mukaisesti viestintää lämmitys-, ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmien energiatehokkuuden parantamiseksi tehdään alan toimijoista kootun Talotekniikan viestintäfoorumin kautta.

Taustalla on rakennusten energiatehokkuusdirektiivin artikkelit 14 ja 15, joissa määrätään lämmitys-, ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmien tarkastuksista.

Miksi?

Rakennusten taloteknisten järjestelmien energiatehokkuutta on parannettava.

Kansainvälisten ilmastotavoitteiden toteuttaminen edellyttää nopeita päästövähennyksiä ja siinä energiatehokkuustoimenpiteillä on keskeinen merkitys. Jotta energiatehokkuus paranee, on tärkeää vaikuttaa kiinteistöjen omistajiin ja niiden ylläpidosta vastaaviin.

Miten?

Motiva koordinoi Talotekniikan viestintäfoorumin toimintaa, joka yhdistää 16 toimijan verkostot. Suomessa toimeenpano perustuu vaihtoehtoisiin ja vapaaehtoisiin toimiin.

Viestintäfoorumin tavoitteena on saavuttaa yhteisillä toimilla vähintään sama energiatehokkuusvaikutus kuin järjestelmien tarkastuksilla. Samalla kun taloteknisten järjestelmien energiatehokkuutta parannetaan laajasti liki koko rakennuskannassa, pidetään hyvää huolta rakennusten kunnosta ja hyvästä sisäilmasta.

16

alan toimijaa yhdistää verkostot ja voimat viestinnässä ja neuvonnassa.

1,53
milj.

kontaktia eri toimien kautta.

Lue lisää

[Talotekniikan viestintäfoorumi](#)

Mahdollistaja

Ympäristöministeriö

Karttapalvelu näyttää mihin aurinkosähkövoimaloita rakennetaan

Mitä?

Nykyiset ja suunnitellut aurinkosähkövoimalat kartalla

Motiva ja Energiavirasto julkaisivat vuonna 2023 karttasovelluksen, johon on koottu tietoa teollisen mittaluokan aurinkosähkövoimaloista. Sellaisiksi luokitellaan tuotantokapasiteetiltaan yli yhden megawatin voimalat.

Karttapalvelun tietoja päivitetään hankkeista julkistettujen tietojen pohjalta.

Miksi?

Teollisen mittaluokan voimalat yleistyvät vauhdikkaasti

Karttapalvelu auttaa seuraamaan teollisen mittaluokan aurinkosähkötuotannon kehitystä Suomessa.

Palvelu näyttää minkä kokoluokan aurinkosähkövoimaloita kehitetään ja missä päin Suomea. Se tarjoaa uutta ja tarkempaa tietoa suunnitelluista teollisen mittaluokan voimalahankkeista ja niiden etenemisen vaiheista.

Miten?

Voimaloiden koko ja määrä kasvavat voimakkaasti

Karttapalvelu näyttää, että teollisen mittaluokan aurinkosähkövoimaloiden määrä ja koko kasvavat voimakkaasti tulevina vuosina.

Karttapalvelun mukaan joulukuussa 2023 oli rakenteilla yksi yli 100 MW:n voimala. Tulevaisuudessa Suomeen on suunnitella jopa yli 500 megawatin aurinkosähkövoimaloita.

50
MW

Syksyllä 2023 Suomessa oli käytössä kuusitoista teollisen mittaluokan aurinkosähkövoimalaa, joiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on noin 50 megawattia.

10
GW

Vuonna 2030 teollisen mittaluokan aurinkosähkövoimaloita voi olla yli 100 kappaletta ja niiden tuotantokapasiteetti voi nousta jo yli 10 000 megawattiin.

Lue lisää

www.aurinkosahkovoimalat.fi

Mahdollistaja

Energiavirasto

Kiertotalous-Suomella vahva ote kiertotalouden kirittämisessä

Mitä?

Kiertotalous-Suomi (KiSu) on kiertotalouden solmukohta

Kiertotalous-Suomi on kiertotalouden osaamisen ja tiedon solmukohta, joka yhdistää ratkaisuja etsivät toimijat ja niiden tarjoajat. Se on yksi kansallisen kiertotalousohjelman keskeisistä toimenpiteistä. Motiva toimii KiSun palvelukeskuksena yhdessä Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Verkkopalvelussa on ajankohtaista tietoa kiertotaloudesta, tapahtumia, työkaluja ja materiaaleja sekä tietoa verkostoista. Sivustolta ohjataan eteenpäin tiedon lähteille.

Miksi?

Haluamme kiertotaloudesta talouden uuden perustan ja Suomesta kiertotalouden edelläkävijän. Tarvitsemme uuden vaihteen, joka siivittää alueet, kunnat, yritykset, tutkimuksen ja julkisen sektorin toimijat entistä tiiviimpään yhteistyöhön.

Miten?

Tapahtumat, teemaryhmät, verkkopalvelu ja viestintä luovat alustan kiertotalouden kehittämiseksi

KiSu kirittää kiertotalouteen siirtymisessä: luo verkostoja ja yhteishenkeä, tuo ajankohtaista tietoa helposti saataville ja vaikuttaa asenteisiin ja ajatteluun. Rakennamme kiertotalouden kansallista hubia.

Lokakuussa 2022 lanseerattu KiSu on otettu hyvin vastaan. Verkosto- ja sidosryhmäkyselyn perusteella verkkopalvelu, verkostoitumismahdollisuudet ja viestintä koetaan hyödyllisiksi.

KiSun kiertotalouskahvit, tapahtumat ja teemaryhmät kohtauttavat eri alojen toimijoita, jakavat tietoa ja edistävät verkostoitumista ja yhteistyötä.

2 900

KiSun tapahtumiin osallistuneet henkilöt vuonna 2023.

3,7

Yleisarvosana toiminnan onnistumiselle ensimmäisenä vuonna on 3,7/5. Verkkopalvelua pidettiin pääosin onnistuneena, 3,8/5.

Lue lisää

www.kiertotalousuomi.fi

Mahdollistaja

Ympäristöministeriö

Teollisten symbioosien palvelu laajenee

Mitä?

Yritysten väliset symbioosit – tie kohti kiertotaloutta

FISS (Finnish Industrial Symbiosis System) on yhteistyöhön perustuva toimintamalli, jolla autetaan yrityksiä ja muita toimijoita tehostamaan keskinäistä resurssien hyödyntämistä sekä synnyttämään uutta liiketoimintaa.

Symbiooseissa yritykset tuottavat toisilleen lisäarvoa hyödyntämällä tehokkaasti toistensa sivuvirtoja, teknologiaa, osaamista tai palveluja.

Miksi?

Teollisilla symbiooseilla kiertotalous saadaan osaksi yritysten toimintaa

Yritysten väliset symbioosit edistävät tehokkaampaa materiaalien käyttöä ja jätteiden vähentämistä monin tavoin. Yritykset voivat jakaa toistensa sivuvirtoja ja hyödyntää niitä omissa tuotantoprosesseissaan, mikä vähentää uusien raaka-aineiden tarvetta. Lisäksi voidaan edistää hukkaenergian hyödyntämistä ja vesien kierrätystä.

Miten?

Aluekoordinaattorit aktivoivat yrityksiä yhteistyöhön

Teollisten symbioosien palveluun liittyi mukaan kolme uutta maakuntaa vuonna 2023, ja se toimii nyt lähes koko Suomessa.

Aluekoordinaattorit auttavat yrityksiä tunnistamaan uusia yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksia sekä tarjoavat tukea näiden mahdollisuuksien toteuttamiseen.

Apua on saatavilla myös tarvittavan asiantuntijan, teknologian tai palvelun etsintään.

Teollisten symbioosien palvelu on osa Kiertotalous-Suomen toimintaa, jota Motiva ja Suomen ympäristökeskus koordinoivat.

18

Teollisten symbioosien aluetoiminta on käynnistynyt 18 maakunnassa.

1 000

Yli tuhat yritystä on ollut mukana eri tavoin teollisten symbioosien verkostossa ja kymmeniä työpajoja on järjestetty.

Lue lisää

[Teollisten symbioosien verkkopalvelu](#)

Mahdollistaja

Ympäristöministeriö

Pohjoismaista vähähiilisten kiertotaloushankintojen kehittämistä

Mitä?

Motiva osallistui Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoittamaan hankkeeseen, jonka tavoitteena on vauhdittaa vähähiilisiä ja kiertotalouden mukaisia julkisia hankintoja.

Hankkeessa järjestetään pohjoismaisia markkinavuoropuhelutilaisuuksia vähähiilisistä ja kiertotalouden mukaisista ICT-, huonekalu- ja kuljetuspalveluratkaisuista. Lisäksi tuetaan innovatiivisia hankintoja sekä fasilitoidaan pohjoismaisia hankintojen kehittäjäryhmiä.

Miksi?

Isot hankkijat kannustavat markkinoita uudistumaan

Suuret pohjoismaiset kaupungit ja keskitetyt hankintaorganisaatiot muodostavat yhdessä valtavan ostovolyymin. Kun toimijat asettavat yhtenäisiä vaatimuksia, se ohjaa markkinaa kehittämään ja tarjoamaan uusia vähähiilisempiä ja luonnonvaroja säästävämpiä ratkaisuja.

Yhteispohjoismaisissa markkinavuoropuhelutilaisuuksissa isot tilaajat kertovat vähähiilisyys- ja kiertotaloustavoitteistaan ja yritykset esittelevät uusia ratkaisujaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Miten?

Vertaisoppimisen vahvuus

Pohjoismaisissa hankintojen kehittäjäryhmissä jaetaan osaamista niin hankintakriteereistä, innovatiivisista hankinnoista kuin uusista teknologisista ratkaisuista.

Hankintojen kehittäjäryhmiä on hankkeessa perustettu huonekalu-, ICT-laite-, datakeskus- ja pilvipalveluiden sekä kuljetuspalveluhankinnoista kiinnostuneille julkisille hankkijoille. Ryhmät tapaavat säännöllisesti niin teamsissä kuin livenä.

Motiva vastaa ICT-hankintojen kehittäjäryhmän toiminnasta, järjestää hankkeessa pohjoismaisia markkinavuoropuhelutilaisuuksia ja isännöi tapaamisia eri kaupungeissa.

391

Pohjoismaisiin markkinavuoropuhelutilaisuuksiin osallistujaa.

4

hankintakategoriakohtaista pohjoismaista kehittäjäryhmää.

Kuva Motiva Services Oy

Lue lisää

[Read more about the project: Circular and Climate Friendly Public Procurements](#)

Mahdollistaja

Pohjoismainen ministerineuvosto

Innovaatiohaaste toi uusia kiertotalousratkaisuja kaupungin käyttöön

Mitä?

Rakentamisen kiertotalous edellyttää uusia innovaatioita

Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma käynnisti innovaatiohaasteen, jolla se haki uusia ratkaisuja rakentamisen kiertotalouteen. Kiertotalousklusterin innovaatiohaastetta ja siihen liittyvää yhteiskehittämistä fasilitoi Motiva Services Oy.

Helsingin kaupungin tavoitteena on edistää rakentamisen kiertotaloutta Vattuniemen alueen purku- ja rakennushankkeissa.

Miksi?

Innovaatiohaasteesta hyötyvät kaikki osapuolet

Innovaatiohaaste on tehokas tapa kehittää uutta – se antaa kaupungille paalupaikan uudistumiseen ja osallistujille tukea ratkaisujen kehittämiseen sekä mahdollisuuden päästä pilotoimaan omaa tuotettaan tai palveluaan.

Innovaatiohaaste on hyvä toimintamalli monimutkaisiin hankkeisiin ja uuden liiketoiminnan kehittämiseen. Se sitouttaa hyvin haasteeseen osallistuvia toimijoita.

Miten?

Tarkkaan määritelty tavoite ja oikeiden toimijoiden tunnistaminen

Innovaatiohaasteessa haettiin uusia, rakentamisen kiertotaloutta edistäviä ratkaisuja, jotka hyötyisivät ratkaisunsa pilotoinnista.

Kiertotalousklusterin innovaatiohaasteeseen haki mukaan 29 yritystä ja ideaa, joista 13 eteni sparrausvaiheeseen. Sparrausvaiheessa yritykset saivat asiantuntijoilta tukea pilottiehdotusten kehittämiseksi. Helsingin kaupunki lähti pilotoimaan parhaita ratkaisuja vuoden 2024 aikana, tavoitteena kiihdyttää ratkaisujen markkinoille tuloa.

29

yritystä haki mukaan Helsingin kiertotalousklusterin innovaatiohaasteeseen.

5

uutta ratkaisua, joita pilotoidaan Helsingin kiertotalousklusterin kanssa vuonna 2024.

Lue lisää

[Innovaatiohaaste tuo uusia kiertotalousratkaisuja Helsingin kaupungin käyttöön](#)

[Testbed Helsinki/Kiertotalous Mahdollistaja](#)

Helsingin kiertotalousklusteri

Tiedolla johtamisella kuntien ilmastotyölle vaikuttavuutta

Mitä?

Kunnat pureutuivat kokeilujen kautta ilmastotyön taloudelliseen ja tiedolla johtamiseen.

Resurssiviisaat Fisun (Finnish Sustainable Communities) -kunnat kehittivät resurssiviisaustyön eri osa-alueilla käytännön esimerkkitapauksissa tiedolla johtamisen käytäntöjä, resurssiviisauden toimenpiteiden kustannus- ja vaikutustietojen keräämistä ja hyödyntämistä sekä kytkentää talusjohtamisen prosesseihin ja järjestelmiin.

Miksi?

Ilmastoasioiden kytkeminen osaksi kunnan talusjohtamista ja strategista vuosisuunnittelua

Ilmastotavoitteiden edistäminen kunnassa on monimutkainen kokonaisuus. Jotta resurssiviisaustavoitteiden käytännön toimeenpääntä saadaan osaksi kunnan talusjohtamista ja normaalia toimintaa tarvitaan eri toimialueiden pitkäjänteistä yhteistyötä ja monien eri toimijoiden ja sidosryhmien näkökulmien yhteensovittamista.

Miten?

Kuntien työstöissä hyödynnettiin kokeilevaa kehittämistä, kuntien talous- ja ilmastojohtamisen kytkennän mallia sekä vertaisoppimisen menetelmiä.

Kartoitimme ilmastotyön tietotarpeita ja tiedolla johtamisen pullonkauloja ryhmähaastattelulla. Kuntien esimerkkitapausten tueksi suunnittelimme ja fasilitoimme kuntien yhteiset työpajat sekä laadimme tiedolla johtamisen tarkistuslistan. Lisäksi toteutimme kuntakohtaisia sparrauksia sekä talous- ja tietojärjestelmätemaisia tukiklinikoita.

Motiva vastasi hankkeen koordinoinnista. Hankkeessa hyödynnettiin verkostomaista yhteistyötä. Hanke toteutettiin yhdessä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Lisäksi tehtiin yhteistyötä Kuntaliiton ja rahoittajatahojen kanssa.

7

Osallistuvat kunnat: Ii, Joensuu, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Turku ja Vaasa.

96

osallistujaa seurasi tulostilaisuuden suoraa lähetystä.

Kuva iStock

Lue lisää

[Fisu-verkoston Reijo-hankesivu](#)

Mahdollistaja

Valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Kuntarahoitus sekä osallistuvat kunnat

Kestävän kehityksen budjetointia juurrutettiin edelläkävijäkuntiin

Mitä?

Helsingissä, Imatralla, Kuhmossa, Muuramessa, Oulussa ja Turussa työstettiin kestävän kehityksen budjetointia.

Kunnat valitsivat budjetoinnin keskeisiksi teemoiksi sellaisia aiheita, jotka leikkaavat kestävän kehityksen eri ulottuvuuksia. Hankkeessa tunnistettiin yhteyksiä kestävän kehityksen ja talouden välillä sekä integroitiin kestävän kehityksen näkökulma kuntien taloudellisen suunnittelun ja seurannan prosesseihin.

Miksi?

Kestävä kehitys konkretisoituu taloussuunnittelun kautta kuntien arkeen.

Kestävämmän tulevaisuuden varmistaminen on julkisen sektorin tärkeimpiä tehtäviä. Kestävä kehitys on vietävä puheiden tasolta oikeaan arkeen ja konkretiaan kunnissa.

Muut Suomen kunnat voivat ottaa oppia ja mallia edelläkävijöiden tekemästä työstä.

Miten?

Kunnat hyödynsivät työstämisessä vaikuttavuusketjumallia ja Resurssiviisaiden kuntien talous- ja ilmastojohtaminen (Reetta) -hankkeessa kehitettyä toimintamallia ja budjetointiprosessia.

Kuntien kehitysteemoja yhteiskeitettiin kuntien ja hankkeen sparrausryhmän yhteisissä työpajoissa ja kuntakohtaisissa sparrauksissa.

Motiva koordinoi ja johti työtä sekä huolehti kuntakohtaisista ohjauksista sekä laajasta viestinnästä.

6

kuntaa edelläkävijöinä: Helsinki, Imatra, Kuhmo, Muurame, Oulu ja Turku.

122

osallistujaa päätöstilaisuudessa.

Kuva iStock

Lue lisää

[Kestävän kehityksen budjetointi – kokemukset ja opit kunnista](#)

Mahdollistaja

Ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelma

Kriteeripankki – vastuullisuuskriteereitä julkisiin hankintoihin

Mitä?

Kriteeripankki apuna hankintaprosessin tehostamisessa

Kriteeripankista julkisen sektorin toimijat voivat hakea valmiita vastuullisuusvaatimuksia omiin hankintoihinsa. Avoin ja maksuton palvelu tehostaa ja helpottaa hankintoja tekevien työtä ja on avuksi myös yrityksille, jotka tarjoavat tuotteita ja palveluita julkiselle sektorille.

Kaikki vastuullisuuskriteerit ovat helposti haettavissa ja kopioitavissa tarjouspyyntöihin.

Miksi?

Laadukasta ja luotettavaa tietoa

Kriteeripankki mahdollistaa laajemmin vastuullisuusnäkökulmien huomioimisen hankinnoissa, kun kriteerit löytyvät yhdestä paikasta.

Kaikki Kriteeripankin kriteerit ovat hankintalain mukaisia, todennettavia, kyseiseen hankintaan keskeisesti liittyviä ja markkinoita kannustavia.

Miten?

Yhteiskehittäminen ja yhteistyö ytimessä

Kriteeripankin kriteerit on kehitetty vuoropuhelussa tilaajien, toimittajien ja alan keskeisten sidosryhmien kanssa. Näin varmistetaan, että kriteerit ovat markkinatilannetta vastaavia, markkinaa kannustavia, syrjimättömiä, vertailukelpoisia ja todennettavia.

Vastuullisten julkisten hankintojen kriteeripankki on Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskus KEINON palvelu, jonka ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Motiva Oy.

34/376

376 vastuullisuuskriteeriä julkisiin hankintoihin 34 eri tuote- ja palvelukategoriassa.

26 751

sivuvierailua ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana.

Lue lisää

[Kriteeripankki.fi](https://kriteeripankki.fi)

Mahdollistaja

Työ- ja elinkeinoministeriö ja
maa- ja metsätalousministeriö

Rakennusten älykkyys mahdollistaa joustavan energiankäytön

Mitä?

Älyindikaattori on osa rakennusten energiatehokkuusdirektiiviä

Suomessa aloitettiin vuoden 2022 lopussa rakennusten energiatehokkuusdirektiivissä (EPBD) esitellyn rakennusten älyindikaattorin (Smart Readiness Indicator, SRI) kansallinen testausvaihe.

Motiva toteuttaa testauksen ympäristöministeriön toimeksiannosta. SRI-menettelyn tulevaisuutta arvioidaan eri maissa tehtävien testauksen perusteella.

Miksi?

Älyteknologian lisähyödyt esille

Rakennusten älyindikaattorin tavoitteena on arvioida rakennusten älyvalmiuksia yhtenevän menetelmän avulla. Indikaattorin avulla voidaan arvioida rakennuksen taloteknisten järjestelmien tasoa energiatehokkuuden, rakennuksen käyttäjän sekä energian kysyntäjoustop näkökulmasta.

Älyindikaattori arvioi rakennusta osana energiaverkkoa. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota energiankäytön ennakoimiseen ja energiankulutuksen raportointiin. Näin mahdollistetaan energiaverkon toiminta uusiutuvan energiantuotannon lisääntyessä.

Miten?

Koulutusta ja näkyvyyttä SRI-menetelmälle

Älyindikaattorin testausvaiheessa Motiva koulutti SRI-arvioitsijoita ja arvioi laskentamenetelmän käytettävyyttä Suomessa. Maaliskuussa 2023 alkaneen koulutuksen aikana tehtiin erityyppisille kiinteistöille SRI-arviointeja, joiden perusteella arvioidaan menetelmän soveltuvuutta Suomen olosuhteisiin.

Testaushankkeen aikana Motiva on järjestänyt työpajoja sekä arvioitsijoille että kiinteistön omistajille. Motiva paitsi viesti hankkeen etenemisestä, oli myös keskeisessä roolissa SRI:n tutuksi tuomisessa Suomessa. Myös muissa EPBD:n toimeenpanoon liittyvissä hankkeissa Motivalla on ollut oleellinen rooli.

75

talotekniikan ammattilaista osallistui Motivan organisoimaan koulutukseen SRI-arvioitsijaksi.

100

SRI-arviointia laadittiin erityyppisille kiinteistöille.

Kuva iStock

Lue lisää

www.motiva.fi/sri

Mahdollistaja

Ympäristöministeriö

Hyvästit öljylämmitykselle

Mitä?

Kotitalouksia tuetaan öljy- ja maakaasulämmityksestä luopumisessa teknisellä neuvonnalla ja avustuksella.

Kuluttajien energianeuvontaan liitetty öljylämmityksen vaihdon tekninen neuvonta auttaa kuluttajia selvittämään ja vertailemaan omaan kotiin soveltuvia lämmitystaparatkaisuja sekä toimenpiteen kustannuksia.

Miksi?

Taloudellisella tuella vauhditetaan kotitalouksien siirtymistä vähähiilisiin lämmitysmuotoihin.

Fossiilisesta öljylämmityksestä luopuminen tukee Suomen tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. Siirtymä vähähiilisempään lämmitykseen toteutetaan hallitusti ja reilusti.

Miten?

Teknisellä neuvonnalla ja viestinnällä autetaan kuluttajia tekemään perusteltuja päätöksiä sekä hyödyntämään olemassa olevat taloudelliset tuet.

Motiva on tuottanut tietoaineistoja kuluttajille ja energianeuvojille sekä tarjoaa teknistä neuvontaa vaihtoa suunnitteleville kotitalouksille. Säännöllinen viestintä tarjolla olevista tukitoimista on tavoittanut öljylämmittäjät.

Siirtymää kestävämpiin lämmitysmuotoihin vauhditetaan öljylämmityksestä luopumisen toimenpideohjelmalla, jonka valmistelusta on vastannut ympäristöministeriö. Taloudellisena kannustimena on ELY-keskuksen kautta saatava tuki sekä öljylämmityksestä luopumisen korotettu kotitalousvähennys.

26 400

hyväksyttyä avustushakemusta syksystä 2020 lähtien.

Kuva: Nina Kaverinen

Lue lisää

www.motiva.fi/oljylammituksen_vaihtajalle

Mahdollistajat

Ympäristöministeriö, Pirkanmaan ELY-keskus

Rakentamisen muovit -verkkokoulutus täydentyi ja houkutteli uusia opiskelijoita

Mitä?

Rakentamisen muovit -verkkokoulutus täydentyi ammattiopistoille suunnatulla uudella kokonaisuudella. Lisäksi jalkautettiin aktiivisesti olemassa olevia koulutuksia rakentamisen arvoketjulle.

Kuntien ja kaupunkien muoviosaamista rakennustyömailla sekä hankinnoissa haluttiin myös parantaa kohdennetun markkinoinnin ja viestinnän avulla.

Miksi?

Rakennusalan vastuullisuutta, muovien kierrätystä rakennustyömailla sekä muoviosaamista on parannettava muovien kiertotalouden saavuttamiseksi.

Rakentamisen muovit green deal -sopimus on konkreettinen toimi kohti Suomen hiilineutraalius- ja kiertotaloustavoitteita. Rakentamisen muovit -koulutuskokonaisuus on osa sopimuksen toimeenpanoa.

Miten?

Tampereen Aikuiskoulutuskeskus, TAKK ja Koulutuskeskus Salpaus olivat mukana kehittämässä ja kokeilemassa ammattioppilaitoksille suunnattua uutta moduulia. LAB-ammattikorkeakoulun kanssa jatkettiin yhteistyötä korkeakouluopiskelijoiden koulutuskokonaisuuden kehittämisessä.

Vuoden 2023 aikana Motiva vastasi koulutuskokonaisuuden päivittämisestä ja sitä täydennettiin uusilla sisällöillä. Koulutuksesta viestittiin aktiivisesti eri kanavissa.

Yli 900

henkilöä on suorittanut Rakentamisen muovit -verkkokoulutuksen.

10

Rakentamisen muovit -koulutuskokonaisuudessa on 10 lyhytkestoista koulutusta rakentamisen arvoketjun toimijoille ja oppilaitoksille.

Kuva: Markus Sommers

Lue lisää

[Rakentamisen muovit -koulutuskokonaisuus](#)

Mahdollistaja

Ympäristöministeriö

Energiansäästöviikko jatko Astetta alemmas -kampanjan asialla

Mitä?

Energiansäästöviikolla teemana energiankäytön uusi aika

Vuonna 2023 Energiansäästöviikko jatko edellisen talven Astetta alemmas -kampanjan asialla. Vuoden 2023 Energiansäästöviikkoon osallistui 350 organisaatiota.

Energiansäästöviikon jälkeen 1-4. -luokkalaisille järjestettiin verkossa marraskuussa Agenttiseikkailu-energiansäästökilpailu.

Miksi?

Sopeutumista vaihtelevaan sähköntuotantoon ja -hinnoitteluun

Energiansäästöviikolla keskityttiin energiankäytön uuteen aikaan, jolloin energiaa riittää kaikkeen käyttöön, mutta hinta vaihtelee. Viikon aikana haluttiin viestiä erityisesti sitä, että moderni on energiansäästö on yhä enemmän oikea-aikaista sähkönkäyttöä ja kulutuksen siirtämistä.

Miten?

Motiva koordinoi ja innostaa kuntia, yrityksiä ja organisaatioita mukaan kampanjaan sekä tarjoaa valmista materiaalia

Olemme koordinoineet Energiansäästöviikkoa sen alusta, vuodesta 1996 alkaen. Kampanjakoordinaattorina innostamme mukaan osallistujia sekä tuotamme heille viestintäsisältöjä ja -materiaaleja ennen viikkoa ja sen aikana.

Motivan kehittämässä Agenttiseikkailussa oppilaat tekevät energiansäästöön ja kestäväan kehitykseen liittyviä tehtäviä 10 päivän aikana kotona ja koulussa sekä kirjaavat ne omaan Agenttikorttiinsa. Luokat kilpailevat keskenään siitä, kuka onnistuu tekemään eniten tehtäviä.

350

organisaatiota ilmoittautui mukaan Energiansäästöviikon viettäjäksi.

207

luokkaa osallistui verkossa 1-4. -luokkalaisten Agenttiseikkailu-energiansäästökilpailuun.

Kuva iStock

Lue lisää

www.energiansaastoviikko.fi

Mahdollistaja

Energiavirasto

Liikkujan viikko innosti mukaan ennätysmäärän osallistujakuntia

Mitä?

Euroopan-laajuinen kestävän liikkumisen kampanja

Euroopan liikkujan viikkoa vietetään vuosittain 16.–22.9. Viikko on Euroopan-laajuinen kestävän liikenteen ja liikkumisen kampanja.

Suomessa Liikkujan viikkoa on vietetty vuodesta 2003 lähtien. 20-vuotisjuhlavuotena Suomesta ilmoittautui mukaan 45 kuntaa, kun edellinen osallistujaennätys oli 34 kuntaa.

Miksi?

Arjen liikkumisvalinnat esille

Liikkujan viikko kannustaa ihmisiä pohtimaan omia arkisia liikkumisvalintojaan ja niiden vaikutuksia ympäristöön, terveyteen ja yhteiskuntaan. Viikko on siihen osallistuville kunnille yksi keino viestiä kestävän liikkumisen toimenpiteistä ja suunnitelmista sekä kertoa myös laajemmista teemoista, kuten ilmasto- ja ympäristötavoitteista.

Miten?

Motiva koordinoi ja innostaa kuntia mukaan

Koordinoimme Suomessa Euroopan liikkujan viikkoa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in toimeksiannosta. Rooლიimme kuuluu toimia tiedonvälittäjänä ja yhteyspisteenä eurooppalaisen sihteeristön, Suomen osallistujakuntien, Traficom in ja muiden suomalaisten sidosryhmien välillä.

Motiva viestii kunnille Liikkujan viikosta, innostaa kuntia mukaan ja avustaa niitä viestinnässä ja kampanjaan osallistumisessa. Huolehdimme viikon yleisestä viestinnästä muun muassa mediatiedotteilla sekä sosiaalisen median kanavissa.

45

kuntaa tai kaupunkia Suomesta ilmoittautui mukaan Liikkujan viikon virallisiksi viettäjiksi.

20

vuotta Euroopan liikkujan viikkoa Suomessa.

Kuva iStock

Lue lisää

www.liikkujanviikko.fi

Mahdollistaja

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

6. Ympäristömerkintä Suomi Oy

Ympäristömerkintä
Suomi

Toimitusjohtajan terveiset

Ympäristömerkinnän vuosi 2023 oli vilkas ja se päättyi hienoihin tutkimustuloksiin: ympäristömerkkien luvanhaltijat arvostavat ja hyödyntävät ansaittuja merkkejään entistäkin enemmän.

Asiakaskokemustutkimuksen mukaan yritykset kokevat Joutsenmerkin ja EU-ympäristömerkin hyödyn liiketoiminnalleen merkittäväksi. Merkit ovat myös tärkeitä vastuullisuusviestinnän työkaluja, sillä niiden avulla on helpompi erottua viherpesuviidakossa.

Vastuullisuutta käytetään markkinointikeinona entistä enemmän, mutta erilaisten selvitysten mukaan jopa puolet tuotteiden ympäristöväittämistä on vähintäänkin harhaanjohtavia. Tätä EU haluaa nyt suitsia.

Ympäristöväittämiä sääntelevä direktiiviehdotus eteni viime vuonna, ja se tunnistaa luotettavat ympäristömerkit tehokkaina keinoina viherpesun torjumisessa ja vihreän siirtymän edistämisessä.

Vuonna 2023 Joutsenmerkki toteutti historiansa ensimmäisen pohjoismaisen kuluttajakampanjan, joka näkyi Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Islannissa eri kanavissa sloganilla Vaikea saada, helppo valita (s. 50). Kampanja kosketti kuluttajia, sillä 36 prosenttia sen nähneistä kertoi jatkossa etsivänsä Joutsenmerkkiä ostoksilla yhä useammin.

Monia Joutsenmerkin kriteerejä, kuten uudisrakentamisen, maalien ja pehmopaperien, uusittiin. Uusia Joutsenmerkittyjä tuotteita ja palveluita tuli mukavasti markkinoille. Uusia asuintaloja ja kouluja valmistui, yhä useampi hotelli ja ravintola saavutti Joutsenmerkin ja monet tutut luvanhaltijat laajensivat ympäristömerkittyjen tuotteiden valikoimiaan, mikä näkyy jo päivittäistavarakauppojen hyllyillä ja ammattioistajille tarjolla olevissa valikoimissa. Myös EU-ympäristömerkittyjen tuotteiden tarjonta kasvoi jälleen ympäri Eurooppaa.

Ympäristömerkkisitoumuksen avulla Ympäristömerkintä kasvatti Joutsenmerkittyjen ja EU-ympäristömerkittyjen tuotteiden kysyntää myös julkishallinnon ja yritysten hankinnoissa (s. 49). Esimerkiksi HUS, Helsingin yliopisto ja If Vakuutus sitoutuivat ensimmäisten joukossa hankkimaan Joutsenmerkittyjä ja EU-ympäristömerkittyjä tuotteita aina kun se on mahdollista.

Työmme ympäristön ja ilmaston puolesta jatkuu vuonna 2024 yhdessä luvanhaltijoidemme ja yhteistyötahojemme kanssa!

Riikka Holopainen

toimitusjohtaja

Kuva: Ympäristömerkintä Suomi

VISIO

Olemme kestävien
kulutustottumusten
johtava esikuva

MISSIO

Teemme ympäristön kannalta
hyvät valinnat helpoiksi ja
mahdollisiksi

Parempi ympäristölle
– parempi sinulle

YMPÄRISTÖMERKINTÄ SUOMI

Olemme virallinen, osinkoa jakamaton ja riippumaton kolmas osapuoli: edustamme pohjoismaista ja eurooppalaista ympäristömerkkiä, Joutsenmerkkiä ja EU-ympäristömerkkiä.

ARVOT

- Uskottava
- Inspiroiva
- Herkkäkorvainen

TAVOITTEET

- Edistämme kestävästä kehityksestä, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä
- Autamme asiakkaitamme kehittämään ympäristöä vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja ja tarjoamme heille kilpailuedun
- Lisäämme ympäristömerkittyjen tuotteiden kysyntää ja tarjontaa
- Olemme yhteiskunnassa vahvasti näkyvä ja arvostettu toimija

Hiilijalanjäljen laskenta

Ympäristömerkinnän hiilijalanjälkeen vaikuttaa eniten työasiamatkustaminen pohjoismaisten ja eurooppalaisten työryhmien kokouksiin sekä ympäristömerkkilupiin liittyvät tarkastusmatkat. Työryhmien kokouksista suurin osa pidetään virtuaalisina, mutta yhteisöllisyyden ylläpitämiseksi ryhmät tapaavat myös fyysisesti muutaman kerran vuodessa. Fyysisiin kokouksiin matkustettaessa suositaan julkista liikennettä ja muita vähäpäästöisempiä matkustamistapoja.

Toimitilojen energiankulutus on pienentynyt siirryttäessä pienempiin tiloihin.

Ympäristömerkkivaatimusten aikaansaama hiilikädenjälki on huomattavasti suurempi kuin toiminnan aiheuttama hiilijalanjälki: Joutsenmerkin ja EU-ympäristömerkin kriteereihin sisältyy vähähiilisyysvaatimuksia lähes kaikille ympäristömerkittävillä tuote- ja palveluryhmille.

Kuva iStock

Ympäristömerkintä Suomi Oy:n hiilijalanjälki

Ympäristömerkintä Suomi Oy:n hiilijalanjälki vuosittain vuosina 2019–2023

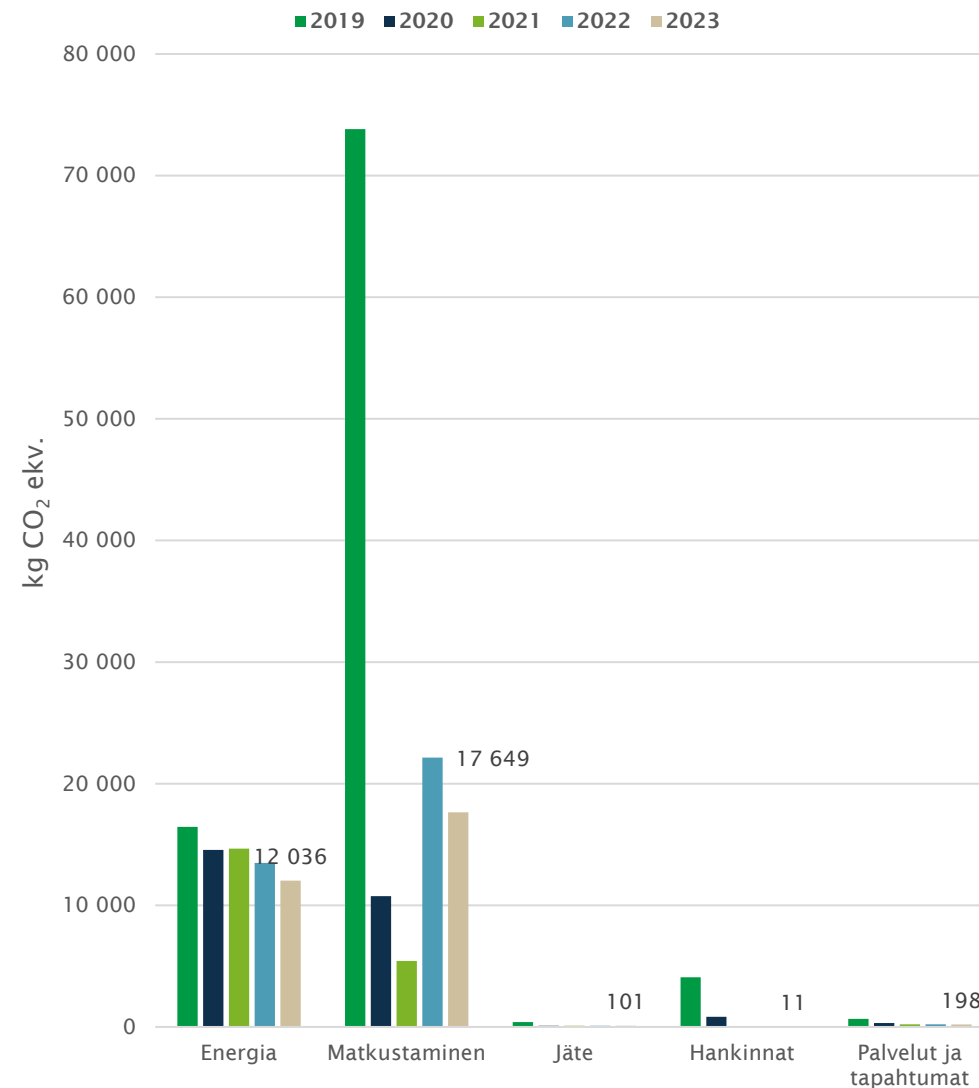
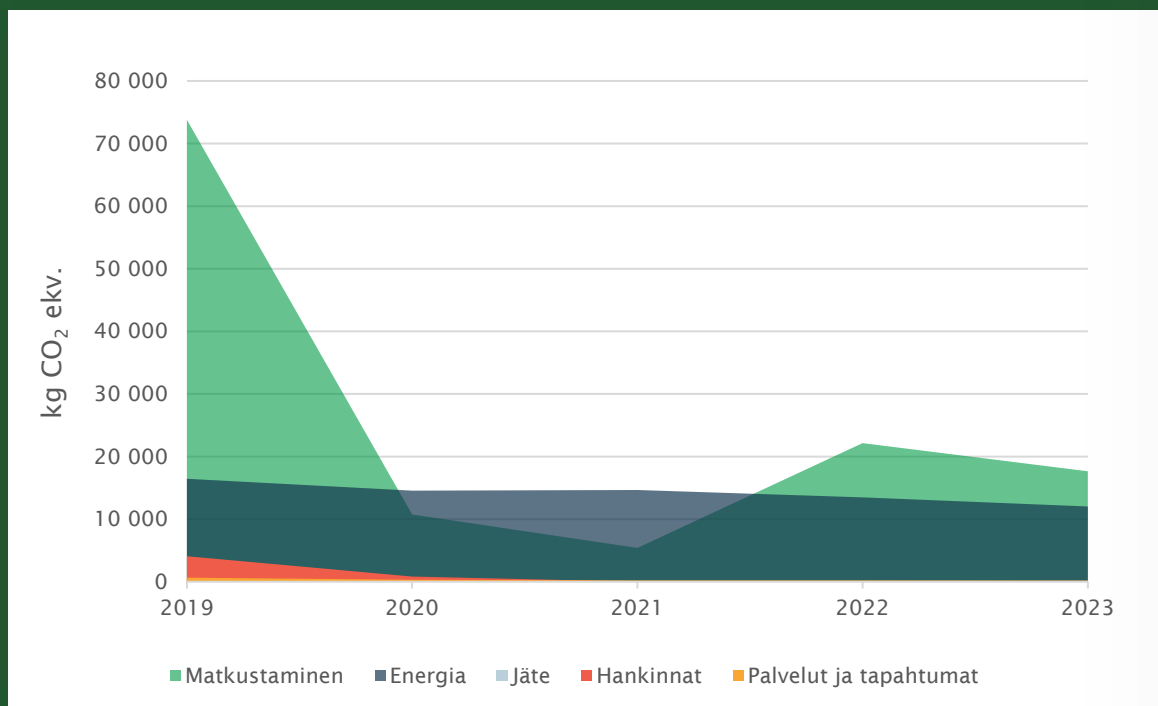
2019: 95 413 kg CO₂ekv. - Per henkilö: 5 613 kg CO₂ekv. (17 kpl)

2020: 26 556 kg CO₂ekv. - Per henkilö: 1 562 kg CO₂ekv. (17 kpl)

2021: 20 419 kg CO₂ekv. - Per henkilö: 1 134 kg CO₂ekv. (18 kpl)

2022: 35 972 kg CO₂ekv. - Per henkilö: 1 713 kg CO₂ekv. (21 kpl)

2023: 29 995 kg CO₂ekv. - Per henkilö: 1 428 kg CO₂ekv. (21 kpl)

7. Esimerkkejä vaikuttavista töistämme

Kuva: Ympäristömerkintä Suomi

EU tarttui viherpesuun – ympäristömerkit tunnistetaan tärkeinä luotettavan tiedon lähteinä

Miksi?

EU:n ja Suomen ympäristökeskuksen selvityksissä jopa puolet markkinoinnissa käytetyistä ympäristöväittämistä on todettu harhaanjohtaviksi. Siksi viherpesuun puututaan nyt myös EU:n tasolla.

Maaliskuussa 2023 julkaistu vihreiden väittämien direktiiviehdotus luo pelisäännöt niin ympäristöväittämille kuin ympäristömerkeillekin. Euroopan markkinoilla on satoja ympäristösertifikaatteja, joiden joukosta Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki erottuvat edukseen.

Mitä?

Ympäristömerkintä kävi vuoropuhelua sidosryhmien kanssa ja jakoi tietoa ympäristömerkittyjä tuotteita valmistaville ja palveluja tarjoaville yrityksille. Viherpesusta ja tulevasta sääntelystä viestittiin myös ympäristömerkkien verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Miten?

Kesäkuun SuomiAreenassa Ympäristömerkintä Suomi, WWF ja Kuluttajaliitto järjestivät viherpesusta paneelikeskustelun, johon osallistui myös tuore ympäristö- ja ilmastoministeri **Kai Mykkänen**.

Direktiiviehdotuksen vaikutuksia käsiteltiin Ympäristömerkinnän webinaarissa syyskuussa. Aiheen äärelle kokoontui satoja osallistujia esimerkiksi yrityksistä, tutkimuslaitoksista ja järjestöistä. Ajankohtaiskatsauksen EU:n aloitteista tarjosi europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäinen**.

Lokakuussa ympäristömerkit esitettiin Euroopan parlamentissa, sekä Brysselissä että Strasbourgissa. Joutsenmerkin, EU-ympäristömerkin ja kolmen keskieuropalaisen ympäristömerkin Strasbourgissa järjestämään näyttelyyn parlamentin terveisiä toi muun muassa parlamentin varapuheenjohtaja **Heidi Hautala**.

Vuoden aikana Joutsenmerkin verkkosivuilla julkaistiin useita artikkeleita direktiivin etenemisestä.

361

osallistujaa ympäristöväittämien sääntelyä käsitelleessä webinaarissa.

5

artikkelia viherpesusta Joutsenmerkin verkkosivuilla.

Lue lisää

www.joutsenmerkki.fi/ymparistomerkit-esittaytyivat-euroopan-parlamentissa/

Ympäristömerkkisitoumuksessa mukana yhteiskunnallisia toimijoita useilta toimialoilta

Miksi?

Julkisia hankintoja tehdään vuosittain noin 47 miljardilla eurolla – ei ole siis yhdentekevää, millaisia tekijöitä kilpailutuksessa painotetaan. Suomen kansallisen hankintastrategian yksi tavoitteista on tukea kestävä kehitystä, minkä huomioimista myös hankkijoilta edellytetään. Sitoutumalla ympäristömerkittyihin hankintoihin pystytään varmistamaan, että hankittavat tuotteet ja palvelut kuuluvat ympäristön kannalta markkinoiden parhaisiin. Tästä syystä Sitoumus2050-palvelun uusiin sitoumustyyppiin, Ympäristömerkkisitoumus, on luotu työkaluksi tukemaan ympäristölle parempien hankintojen tekemistä ja niiden seuranta.

Mitä?

Vuosi 2023 oli Ympäristömerkkisitoumuksen ensimmäinen toimintavuosi. Seitsemän yhteiskunnallista toimijaa sitoutui edistämään tyyppin 1 ympäristömerkkien, kuten Joutsenmerkin ja EU-ympäristömerkin, käyttöä hankinnoissaan. Mukaan lähti organisaatioita usealta eri toimialalta aina yrityksistä oppilaitoksiin ja sairaanhoitopiireihin. Esimerkiksi suurista yhteiskunnallisista toimijoista HUS Helsingin yliopistollinen sairaala sekä Suomen suurin yliopisto, Helsingin yliopisto, tekivät sitoumuksen. IF Vakuutukselle myönnettiin myös kunniainnointi vahvasta sitoutumisestaan ympäristömerkittyihin hankintoihin.

Miten?

Ympäristömerkintä Suomi auttoi organisaatioita kartoittamaan ympäristömerkittyjen hankintojen mahdollisuuksia muun muassa tarjoamalla aiheesta koulutusta. Ympäristömerkkisitoumusta esiteltiin useille toimijoille eri toimialoilta ja heitä kannustettiin tekemään ekologisesti kestävämpiä hankintoja sitoumuksen kautta.

7

ympäristömerkittyihin hankintoihin sitoutunutta organisaatiota.

20

hankinta-asiantuntijaa perehdytettiin ympäristömerkkien käyttöön julkisissa hankinnoissa.

Kuva: Ympäristömerkintä Suomi

Lue lisää

www.joutsenmerkki.fi/vuosi-ymparistomerkkisitoumuksia-edellakavijat-luottavat-hankinnoissaan-ymparistomerkkeihin/

Joutsenmerkki lanseerasi ensimmäisen pohjoismaisen kuluttajakampanjan

Miksi?

Joutsenmerkki on Pohjoismaiden tunnetuin ympäristömerkki, 94 % kuluttajista tunnistaa sen. Mutta harvempi kuluttaja on perillä siitä, mitkä kaikki tuotteet ja palvelut voivat saada merkin, mitä kaikkea Joutsenmerkin kriteerien taustalta löytyy ja kuinka se eroaa muista merkeistä.

Tätä tarinaa Joutsenmerkki haluaa kertoa kuluttajille eri kanavissa sloganin ”Vaikea saada, helppo valita” innoittamana. Yritykset tekevät kunnianhimoisesti töitä saadakseen merkin. Kun merkki on saatu, kuluttajan on helppo tehdä ympäristölle parempi valinta.

Mitä?

Joutsenmerkki lanseerasi ensimmäisen pohjoismaisen mainoskampanjan kesällä 2023 ja se uusittiin syksyllä. Kuluttajille suunnattu kampanja oli sama kaikissa Pohjoismaissa.

Miten?

Pohjoismaisessa kampanjassa kerrotaan Joutsenmerkin tarinaa tuotteiden ja palveluiden silmin – ei kuitenkaan niiden, jotka ovat saaneet ympäristömerkin, vaan niiden tuotteiden ja palvelujen kautta, jotka eivät läpäisseet kriteerejä.

Kampanjan slogan ”Vaikea saada, helppo valita” näkyi kampanjavideoissa, joita Suomessa levitettiin sosiaalisessa mediassa, YouTubessa, televisiossa ja ulkomainonnassa.

Kampanja sai kuluttajilta hyvän vastaanoton. Tutkimuksen mukaan mainoksia pidettiin erottuvina ja ajankohtaisina. Niiden perusteella myös tartuttiin toimeen.

Yli 11
milj.

näyttökertaa eri kanavissa Suomessa.

34 %

mainoksen muistaneista tarttui tutkimuksen mukaan myös toimeen (esimerkiksi tutustui aiheeseen tarkemmin tai etsi merkkiä ostoksilla).

 KESTÄVÄ
ELÄMÄNTAPA

Hanke on osa Sustainable Living -aloitetta,
jonka rahoittaa Pohjoismaiden ministerineuvosto.

Lue lisää

www.joutsenmerkki.fi/joutsenmerkin-ensimmainen-pohjoismaisen-kampanja/

Valtion kestävän kehityksen yhtiö

motiva.fi

joutsenmerkki.fi

eu-ymparistomerkki.fi

Motiva sosiaalisessa mediassa:

Joutsenmerkki sosiaalisessa mediassa:

EU-ympäristömerkki sosiaalisessa mediassa:

